

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.-ΤΕΥΧΟΣ Α΄. ΚΑΙ Β΄.

Ὅδεκ ἐστὶ περὶ λόγων ἂν θεμιτέρου ἄνθρωπος
βουλεύσασθε ἢ περὶ παιδείας καὶ κώτου καὶ
τῶν κώτου εἰκείων. (Πλάτ. Θεάγης.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

10 — ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ — 10

—
1882

διαβλέπη τὰ φανερὰ καὶ κεκρυμμένα ἀμαρτήματα, ἀγνοῆ δὲ ὅτι οὐδὲ ἐν οὐδαμῶς ἐν τῷ βιβλίῳ εἶνε ἀξίον πίστεως τινος ἀταλαιπώρως, διατρέχει μέγαν κίνδυνον ν' ἀπολέσῃ καὶ τὸν ἔοντα νόον.

Ἐγγραφον ἐν Βερολίῳ τῆ 2 Μαρτίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΧΩΡΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΙΣΑΙ ΤΩ ΣΥΛΛΟΓΩ

ΥΠΟ

Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

1) Σοφοκλ. Τραχ. στ. 497.

Μέγα τι σθένος ἅ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας αἰί.

Ὅτε Σχολιαστῆς καὶ οἱ νεώτεροι ἐρμηνενται τὴν λέξιν νίκας συνάπτουσι τῇ σθένος, ἐν ᾧ σαφεστέρα καὶ μεγαλοπρεστέρα ἡ ἔννοια εἶνε, ἂν ἀποδοθῇ αὕτη τῷ ἐκφέρεται ὅθεν στικτέον ὧδε

Μέγα τι σθένος (ἔστιν) ἅ Κύπρις, ἐκφέρεται νίκας αἰί. Παράβ. Στοβ. ἀνθολ. ΞΓ. 6 καὶ Πλουτ. Ἐρωτ. 12.

Ὁ παῖδες ἦ τοι Κύπρις οὐ Κύπρις μόνον

ἀλλ' ἔστι πολλῶν ὀνομάτων ἐπώνυμος.

Ἔστιν μὲν Ἄδης, ἔστι δ' ἄφθιτος βίος (ἄλλοι γράφ. βία),

ἔστι δὲ λύσσα μανίας (ἄλλοι γράφ. μαινάς), ἔστι δ' ἕμερος

ἄκραντος, ἔστ' οἰμωγμός.

Ὡσαύτως παράβ. Οἶδ. ἐπὶ Κολωνῶ στ. 734. Πόλιν σθένουσαν μέγα. Εὐριπ. ἀπόσπ. 304. Θάρσος δὲ πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.

2) Δημοσθ. Ὀλυμπ. 13.

Ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος μὴ πανούργου ὦν καὶ δεινός ἀνθρώπος πράγματι χρῆσθαι. . . . τρέψηται καὶ παρασπάσσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

Ἐπειδὴ ἡ ἔννοια, ἣν παρέχει τὸ τρέψηται, δὲν εἶνε ἡ ἐκ τῆς λέξεως πανούργου ὑποδεικνυομένη ἄλλοι ἄλλως ἐπεχείρησαν. νὰ διορθώσωσε τὸ χωρίον τοῦτο. Καὶ ὁ μὲν H. Wol προτείνει νὰ διορθωθῇ εἰς τρέψη τε ὁ δὲ Reiske εἰς δρέψηται, ὁ δὲ Dobræus εἰς ἀνατρέψη τε, ὁ δὲ Holtfingger καὶ Cobet εἰς κλέψη τε. Εἰ καὶ οὐχὶ κακὴν νομίζω τὴν τελευταίαν διόρθωσιν, εἰκάζων ὅτι ἐκ τοῦ ῥήματος τρέψη ἐξέπεσεν ἡ πρόθεσις παρὰ προτείνω τὴν προσθήκην αὐτῆς. Τότε δὲ ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου εἶνε αὕτη· εἶνε φόβος, μὴ ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπος εἶνε πανούργος καὶ δεινός. . . . ἐξαπατήση καὶ ἀποσπάσῃ τι τῶν ὄλων πραγμάτων.

3) Πλουτ. Ἡθ. περὶ Ἰσιδος καὶ Ὀσίριδος 76.

Ἡ δὲ ζῶσα καὶ βλέπουσα καὶ κινήσεως ἀρχὴν ἐξ αὐτῆς ἔχουσα καὶ γνῶσιν οὐκείων καὶ ἀλλοτρίων φύσις ΛΑΛΩΣ τε ἔσπακενὶ ἀπορρόθην καὶ μοῖραν ἐκ τοῦ φρονούντος, ὅτω κυβερνᾶται τὸ σὺμπαν καθ' Ἡράκλειτον.

Διορθωτέον τὴν λέξιν ἄλλως εἰς ΚΑΛΛΟΥΣ. Παράβ. Πλάτ. Φαίδρον ἐν σελ. 251. Δεξάμενος γὰρ τοῦ κάλλου; τὴν ἐπιρροὴν διὰ τῶν ὀμμάτων ἐθερμάνθη.

4) Τοῦ αὐτοῦ Συμποσ. προβλ. Β. 7. 2.

Σκοπῶμεν, δέ, εἶπον, ὅτι πολλὰ συμπτώματα ἔχοντα. . . . σιν αἰτιῶν λαμβάνει δόξαν οὐκ ὀρθῶς.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ πρῶτον μὲν διορθώσω τὴν λέξιν συμπτώματα, ἣν ἀντιγράφους τις ἔνεκκ μεταπηδήσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην αὐτῇ ὁμοιοκατάληκτον ἔχοντα οὕτως ἀντέγραψεν ἀντὶ ν' ἀντιγράψῃ στυπωματάων, εἶτα δὲ συμπλήρωσον τὰ ἐλλείποντα γράμματα γράφων οὐχὶ ὡς ὁ Dübner ἐπακολούθησεν ἀλλὰ ΓΕΝΕΣΙΝ; διότι ἐν τῷ χειρογράφῳ μόνον τέσσαρα γράμματα φαίνονται ἐκπεσόντα. Ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῆ ἰδὲ αὐτ. Γ. 3. Ὅστε μὴ γένεσιν ἰδίῶν, ἀλλὰ κοινῶν ἐπίτασιν συμπτωμάτων γίνεσθαι τὴν μέθην γέροντι.

5) Τοῦ αὐτοῦ περὶ Φιλοπλουτίας 3.

Πενία γὰρ οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἀπληστία τὸ πάθος αὐτοῦ καὶ φιλοπλουτία διὰ κρίσιν φαύλην καὶ ἀλόγιστον ἐνοῦσαν· ἣν ἂν μή τις ἐξέλῃται τῆς ψυχῆς ὡσπερ ΕΛΙΓΜΑ ΠΛΑΓΙΟΝ, οὐ παύσονται δεόμενοι τῶν περιττῶν, ΤΟΥΤΕΣΤΙΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝΤΕΣ ΩΝ ΟΥ ΔΕΟΝΤΑΙ.

Οὐδεὶς ἔσται ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἂν πρᾶβάλη τὸ ἐν τοῖς Πολιτ. παραγγέλμασι §. 26 τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως χωρίου, ἐν ᾧ παρασάλλεται ἡ φιλοπλουτία πρὸς σίδηρον μεστὸν ἰοῦ, ὅτι ἀντὶ τῶν οὐδὲν ἐνταῦθα ση-

μαινουσῶν λέξεων ἔλιγμα πλάγιον ἦσαν γεγραμμένα ἐν τοῖς χειρογράφοις αἱ λέξεις ΕΑΚΥΣΜΑ ΠΑΛΛΙΟΝ, ὡς ἀντιγραφεύς τις κακῶς ἀναγνοῦς μετέβαλεν εἰς ἔλιγμα πλάγιον. Περί τῆς λέξεως ἔλκυσμα = σκωρβα ἰδὲ Διοσκουζ. 5, 10. Ὅτι δὲ αἱ λέξεις ταυτέστιν ἐπιθυμοῦντες ὄν· οὐ δέονται εἶσι ὡς γλώσσημα τῶν λέξεων δόμενοι τῶν περιπτῶν παντὴ δῆλον.

6) Τοῦ αὐτοῦ Πολιτ. παραγγελ. 26.

Αὐτόθεν μὲν ἤδη φιλοπλουτίαν καὶ φιλοχρηματίαν, ὥσπερ σίδηρον καὶ μεστὸν ἰοῦ, νόσημα τῆς ψυχῆς, ἀποδυσάμενος εἰς ἀγορὰς καπήλων ἢ δανειστῶν ἀπόρριψον.

Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ περιττεύει ὁ καί, ὅστις, νομίζω, προσετέθη ὑπὸ τινος ἀγραμμάτου ἀντιγραφῆως μὴ ἐννοήσαντος ὅτι ἡ λέξις νόσημα παρατίθεται τῇ φιλοπλουτίᾳ καὶ φιλοχρηματίᾳ. Παράβ. τοῦ αὐτοῦ. Εἰ πρῶτον. πολιτευτέαν. 1. καὶ Συμπασ. προβλ. 5'. 7.2.

7) Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἀρεσκ. τοῖς φιλοσόφοις 1.8.

Ὅμοῦ πάντα χρήματα ἦν, νοῦς δ' αὐτὰ διήρη καὶ διεκόσμησε. Διορθωτέον τὸ διήρη εἰς ΔΙΒΙΛΕ.

8) Ἀλκίφρονος ἐπιστ. 6. 1. 38 §. 5.

Εἰς πῦκ εὐδαίμονα βίου προαίρεσιν. Ὁ Cobet (Var. lection. σελ. 48. 1873) διορθοῖ τὴν λέξιν εὐδαίμονα εἰς εὐσχήμονα, ἐν ᾧ πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς εὐδαίμονος. Παράβ. Εὐριπίδ. Ἰφ. Τάυρ. 5. 915. βίον ἔχουσ' εὐδαίμονα. Πλάτ. Φίλ. 11. d. πᾶσι τὸν βίον εὐδαίμονα παρέχειν.

9) Ἀνθολ. Ἰωάνν. Δαμασκ. σελ. 99. 38

Ξίθεος, ὁ Ἀθηναῖος τοῖς χρησταῖς μὲν ἐν τοῖς λόγοις, ἀχρήστους δὲ κατὰ τὸν βίον ὁμοίους ἔφη εἶναι τοῖς ἀγαθοῖς ἐνυπνίοις. Συμπληρωτέον νομίζω οὐχὶ ὡς τινες γράφουσιν. Ὁ Ξίθεος, ἀλλὰ Δεξιθεος παράβ. Δημοσθ. 57. 37.

10) Τοῦ αὐτοῦ σελ. 100

Δυσὸν ὄντοιν ἰατροῖν τοῦ μὲν ἱκανοῦ λέγειν καὶ περὶ τῶν ἱατρικῶν ὄρα ὅτι ἐμπειροτάτου, περὶ δὲ θεραπείαν τῶν καμνόντων μηδὲν τετριμμένου.

Ὁ μὲν Gaisordus τὴν οὐδὲν ὄρημα παρέχουσιν λέξιν ὄρα διορθοῖ εἰς θεωρίαν, ὁ δὲ Haalmius εἰς ὄρσαι ἢ γνῶναι ὁ δὲ Meineke εἰς θεωρεῖν καὶ ὁ Hirschigius προτείνει νὰ διορθωθῇ τὸ χωρίον οὕτω καὶ περὶ τὰ τῶν ἱατρικῶν χωρία. Νομίζω ὅτι ἡ ἐννοια τοῦ χωρίου ἔσται οὐχὶ κακῆ, ἀν διορθωθῇ ἡ λέξις ὄρα εἰς ὄρων (= ὄρισμῶν. παράβ. Ἀριστ. ῥητ. 2.

8.) Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τοῦ ἔμπειρος μετὰ γενικῆς καὶ τῆς περὶ προθέσεως πκράβ. Πλάτ. Νόμ. 1. 632.

11) Τοῦ αὐτοῦ σελ. 416.

... ρον ἔχει καὶ κόρον τοῦ σώφρονος τὰ φιλήματα. Συμπληρωτέον τὰ ἐλλείποντα γράμματα οὕτω· καιρὸν ἔχει κλπ.

Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Β'. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΠ. Π. ΒΑΣΗ

Ἐν Ξενοφῶντος Ἑλληνικοῖς (II. 3. 19) ἀναγινώτκομεν τάδε· «Ὁ δ' αὖ Θιραμένης πρὸς ταῦτα ἔλεγεν ὅτι ἄτοπον δοκοίη ἑαυτῷ γε εἶναι τὸ πρῶτον μὲν βουλομένους τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν κοινωνοὺς ποιήεσθαι τρισχιλίους, ὥσπερ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἔχοντά τινα ἀνάγκην καλοὺς καγαθοὺς εἶναι, καὶ οὐτ' ἔξω τούτων σπουδαίους οὐτ' ἐντὸς τούτων πονηροὺς οἷον τε εἶναι γενέσθαι».

Ἄντι τοῦ εἶη προσεδόξα πᾶς τις ὁ «ὥσπερ τὸν ἀριθμὸν ἔχοντα... καὶ οὐτ' ἔξω... οὐτ' ἐντὸς... οἷον τε ὄν», τὸ δὲ εἶη εἶναι προφανῶς σόλοικον. Τῶν ἐρμηνευτῶν ἄλλοι μὲν σημειοῦνται ἀπλῶς ὅτι μεταβάλλεται ἡ σύνταξις, ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ὁ Ξενοφῶν ἔγραψεν εἶη ἀποβλέψας εἰς τὴν ἐν τῇ μετοχῇ ἔχοντα περιεχομένην πρότασιν εἰ ἔχοι, ὅπερ εἶναι διὰ δύο λόγους ἄτοπον. Διότι πρῶτον μὲν, εἴαν ἦτο ἐπιτετραμμένον τοῖς γράφοις νὰ συνάπτωσι μετοχὴν μετὰ παρεμφατικῆς ἐγκλίσεως ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς μετοχῆς, οὐδὲν θὰ ἐκώλυε νὰ λεχθῶσι καὶ τάδε· «ἐπαναχωρήσαντες (=ἐπει ἐπανεχώρησαν) καὶ τρόπαιον ἐστήσαντο (ἄντι στησάμενοι)... ἀπῆλθον ἐπὶ Φυλῆς» καὶ «πεμπόντων δὲ πρέσβεις... καὶ βοηθεῖν ἐκέλευον (ἄντι κελευόντων)»· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν οὐδὲν οὕτως ἄτοπον ὑπάρχει, ὅπερ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῆ ἑλληνιστί. Ἐπειτα δὲ ἡ ἀνάλυσις τοῦ ἔχοντα δὲν εἶναι ἐνταῦθα εἰ ἔχοι, ἀλλ' εἰ εἶχε, ὥστε, εἴαν εἰς τὴν ἀνάλυσιν ἀπέβλεπεν ὁ Ξενοφῶν, θὰ ἔγραφεν οἷον τ' ἦν καὶ οὐχὶ οἷον τ' εἶη. Ἀλλὰ τί τὰ πολλὰ; Τὸ εἶη εἶναι προφανῶς ἀγραμμάτου γραμματικοῦ παρέμβλημα, ὅστις εὐρῶν παρὰ τῷ Ξενοφῶντι γεγραμμένον ἀπλῶς οἷον τε γενέσθαι κατὰ παράλειψιν τοῦ ὄν (πρβλ. ἀπομνημ. I, 6, 6 «ἡ τὴν διαιτάν μου φαυλίζεις... ὡς χαλεπώτερα πορίσασθαι τὰ ἐμὰ διαιτήματα τῶν σῶν»